

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ประเทศที่มีประชากรที่ได้รับการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็ประสบ
ความสำเร็จในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
(เรวีวรรณ ชินะตระกูล, 2533 : 2) เพราะว่าการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดัง
กล่าว ย่อมต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญ หลายประการด้วยกัน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด
คือ ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์และในการพัฒนาให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพสูง มี
คุณค่าต่อการพัฒนา ก็คือการศึกษา (อุทัย บุญประเสริฐ , 2529 : 1)

ในการจัดการศึกษานั้น ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะครู
เป็นผู้ที่มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดี ประพฤติชอบเป็นผู้ที่
พร้อมทั้งสติและปัญญาที่จะแก้ไข และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ได้อย่างเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของแผนและหลักสูตรการศึกษา การที่ครูจะ
ประกอบภารกิจอันสำคัญยิ่งดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ได้ ครูจะต้องเป็นผู้ที่มี
สมรรถภาพพิเศษพร้อมทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่
จำเป็นต่อการสอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ (ประसार มาลากุล ณ
อยุธยา และคณะ , 2532 : 30)

ภารกิจของครูแต่เดิมนั้นมีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ในเรื่องความรู้และ
ความประพฤติเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้ ลักษณะทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำ
ให้ครูต้องเข้าไปมีบทบาทและปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่นการช่วยงาน
พิเศษของโรงเรียน ช่วยงานของหน่วยงานอื่นรวมทั้งช่วยพัฒนาชุมชน เป็นต้น
(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , 2532 : คำนำ) จากการเปลี่ยนแปลงนานา
ประการที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม
ต่าง ๆ การสื่อสาร การคมนาคม ทำให้การรับรู้เหตุการณ์ ข่าวสารและ
ข้อมูลต่าง ๆ ของประเทศเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบ
และมีอิทธิพลต่อสภาพทางวิชาชีพครูเช่นเดียวกัน ซึ่งหมายถึงสภาพทาง
ด้านฐานะ คุณภาพทางวิชาการ เศรษฐกิจและสังคม (พระวรมณี ประยุทธ์
ปชฺคโต), 2530 : 202) ปัญหาครูส่วนหนึ่งโดยเฉพาะครูในระดับประถมศึกษา

ต้องประสบอยู่กับคือ ครูคิดเหล้า เล่นการพนัน และมีหนี้สินมากมาย ทำให้การ
สอนเด็กนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ (พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ),
2533 : 8) จากการศึกษาสถานภาพครูในจังหวัดชลบุรี โดย วิถี ชิดเชิดวงศ์
และ สมประสงค์ ประสงค์เงิน (2531 : 15) พบว่าปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพ
ครอบครัวที่พบมากที่สุด คือ รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย ก่อให้เกิดปัญหา
เศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับบ้านพักไม่เพียงพอและไม่เป็นสัดส่วน
นอกจากนี้การทำงานในพื้นที่บางที่ครูขาดการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน
และผู้ปกครองนักเรียนไม่รู้ไม่เข้าใจในการเรียนการสอนแบบใหม่ การวัดผล
และการประเมินผล รวมทั้งวิธีการสอนซ่อมเสริม จึงไม่มีความร่วมมือในการ
ช่วยหาความรู้เพิ่มเติม และกลัววิชาที่อ่อนให้กับบุตรหลานของตน บางครั้งครู
เองไม่สนใจที่จะเป็นครูเพื่อเด็ก (ทองคำ ผดุงสุข , 2532 : 13) ทั้งนี้เนื่อง
มาจากการที่ผู้เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
ส่วนใหญ่ยังขาดศรัทธาอุดมการณ์ และความสามารถพื้นฐานที่จะเป็นครู เนื่องจาก
เกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาคูยังไม่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนัก
ศึกษาคูที่มีบุคลิกภาพ มีศรัทธา มีอุดมคติที่จะเป็นครูเข้าศึกษาได้ นอกจากนี้
มีผู้ที่จะเข้าศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูส่วนหนึ่งยังไม่มีปณิธานอย่างเพียงพอและ
แท้จริงต่อการประกอบอาชีพครู (เพชรรัตน์ บุญญานันท์, 2532 : 141)
และในการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นครู-อาจารย์ ยังไม่เหมาะสม ยังให้
ความสำคัญด้านเนื้อหาวิชาการ วุฒิการศึกษามากกว่าด้านบุคลิกภาพ คุณธรรม
และศรัทธาต่ออาชีพครู และในทำนองเดียวกัน การได้ครูมาสู่ตำแหน่งเป็นผล
มาจากการสอบคัดเลือกเพื่อให้ได้คนเก่ง ไม่ใช่สอนเก่ง คนเก่งจำพวกหนึ่ง
ที่เข้าสู่ตำแหน่ง โดยไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อน เป็นผลให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อ
วิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู , ม.ป.ป. : 6)

สำหรับพฤติกรรมการสอนของครูนั้น วิถีรินทร์ สายสาระ (2531
: 45) ได้ศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (วิชาดนตรี) พบว่า
ครูและบุคลากรไม่มีความรู้เพียงพอในการสอนทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ
ครูสอนแบบบรรยายและสาธิต ซึ่งมีปัญหาการสอนค่อนข้างมาก นอกจากนั้นครู
บางคนยังไม่เปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้เหมาะสมกับวิชาและกิจกรรม บางครั้งละ

เลขกลุ่มประสบการณ์ที่ไม่มีควมถนัด (กระทรวงศึกษาธิการ , 2533 : 263) สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบทางการศึกษา เป็นเหตุให้เกิดความล้มเหลวทางด้านการสอน และคุณภาพทางด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก การประเมินความเสียหายทางด้านการศึกษาก็เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ยากอย่างยิ่ง (Bollinger, Dorothy Louise May, 1985 : 28) จึงทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณไปปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนมากมาอยู่กับปัญหาที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการทำงานของครู โดยเฉพาะการลงทุนทางการศึกษาที่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปี รวมทั้งค่าใช้จ่ายในเรื่องเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ซึ่งมีการลงทุนสูงถึงระหว่างร้อยละ 57.03-65.38 ของงบประมาณที่ได้รับ (นิยม เสวีรัตน์ , 2531 : 173)

จากปัญหาส่วนตัวทั้งด้าน ความประพฤติและพฤติกรรมการสอนดังกล่าว ครูสภาในฐานะสถาบันวิชาชีพครู และเป็นสภาในกระทรวงศึกษาธิการ ตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินการตามเป้าหมายหลัก 2 ประการ คือ ให้มีการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู และให้ครูได้รับการบริการอย่างเสมอภาคทั้งด้านสวัสดิการ วิชาการ พัททศาสตร์ตรงตามความต้องการที่แท้จริง โดยมีครูสภาเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานและประสานงานเพื่อยกมาตรฐานวิชาชีพครูจากเป้าหมายดังกล่าว ครูสภาได้กำหนดนโยบายสำคัญข้อแรก คือ เร่งส่งเสริมให้มีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการครูสภา , 2533 : ความนำ) ทั้งนี้ครูสภามีความเห็นว่า บุคคลที่ประกอบวิชาชีพครู ควรมีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับ ความเจริญเติบโต และมีพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งควรมีคุณลักษณะพฤติกรรมหลัก 3 หมวด คือ

หมวด 1 รอบรู้ สอนดี

หมวด 2 มีคุณธรรม จรรยาบรรณ

หมวด 3 มุ่งมั่นพัฒนา

(สำนักงานเลขาธิการครูสภา , 2533 : 18)

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 3 หมวดนี้ เพื่อให้ครูได้

ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งจะช่วยในการปรับปรุงพัฒนาวิชาชีพครู และเป็นแกนกลางสำคัญในด้านวิชาชีพครู ทำให้ครูมีคุณภาพในด้านการบริการสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคม คุณค่าและศักดิ์ศรีของครูย่อมมีมากขึ้น

สถิติการศึกษาปีการศึกษา 2531 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2531 : 14) มีครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด จำนวน 519,538 คน จำแนกตามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 337,118 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 64.88 กรมสามัญศึกษา จำนวน 96,395 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.55 กรมอาชีวศึกษา จำนวน 13,413 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.58 รวมครูใน 3 สังกัดนี้ทั้งหมด จำนวน 446,926 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 86.02 สถิติข้าราชการครูที่ถูกลงโทษทางวินัยจำแนกตามสังกัดปีการศึกษา 2531 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2533 : 73-75) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีจำนวน 324 คน คิดเป็นอัตราร้อยละเทียบกับแต่ละกรม 0.09 เทียบกับจำนวนผู้กระทำผิดวินัยคิดเป็นอัตราร้อยละ 70.44 กรมสามัญศึกษามีผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษทางวินัย จำนวน 95 คน คิดเป็นอัตราร้อยละเทียบกับแต่ละกรม 0.08 เทียบกับจำนวนรวมผู้กระทำผิด คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.65 กรมอาชีวศึกษา มีผู้กระทำผิด จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละเทียบกับแต่ละกรม 0.09 เทียบกับจำนวนรวมผู้กระทำผิด คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.26

จากสถิติดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นปัญหาความประณัติของครู หากจำแนกตามความผิดจะพบว่าการถูกกล่าวหาในการทะเลาะทั้งหน้าที่ราชการมากที่สุด ร้อยละ 21.09 กระทำผิดระเบียบต่าง ๆ ร้อยละ 21.03 และกรณีผู้สาว อนาคต ร้อยละ 12.19

สำหรับครูในเขตการศึกษา 2 (สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2, 2533 : 10-12) รวมครูในโรงเรียนทุกสังกัดทั้งหมด จำนวน 15,406 คน จำแนกตาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 11,806 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 76.63 กรมสามัญศึกษา จำนวนครู 2,140 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 13.89 กรมอาชีวศึกษาจำนวน

636 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.13 ข้าราชการครูทั้ง 3 สังกัด คิดเป็นอัตราร้อยละ 94.65 การที่มีอยู่จำนวนมากเช่นนี้ย่อมจะมีครูที่มีระดับมาตรฐาน การปฏิบัติทางวิชาชีพที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาสภาพปัญหาของครูในเขต การศึกษา 2 แล้วพบว่า การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความกดดันต่าง ๆ ทำให้เกิดความกลัว ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งอาจส่งผลต่อการปฏิบัติ วิชาชีพ และเมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 พบว่าคะแนนเฉลี่ย วิชาภาษาไทยของประทศร้อยละ 62 จังหวัดนราธิวาสและยะลา มีคะแนน เฉลี่ยต่ำสุด คือร้อยละ 53 เท่ากัน วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยของประทศ ร้อยละ 45 จังหวัดยะลามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร้อยละ 37 (รุ่ง แก้วแดง และ จำเริญ เสกธีระ , 2533 : 10 - 11) และจากรายงานการประเมิน คุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2531 (กรมสามัญศึกษา, 2533 : 39-45) ผลการวิเคราะห์คุณภาพการสอน ของครู วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า เขตการศึกษา 2 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมทั้งประทศ

นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของอนันต์ อิมโอบธุ และคณะ (2532 : 1540-1546) เรื่อง "การบริหารการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยี และอาชีวศึกษา" ผลของการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของครูอาจารย์ ไม่สนใจในการสอน เนื้อหาหลักสูตรไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ครูอาจารย์ขาดประสิทธิภาพในวิชาที่สอน การวัดผลนักเรียนไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน ต่างคนต่างทำ

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอในร่างของการประกอบอาชีพครู จากการประชุมสัมมนา เรื่องการยกระดับมาตรฐานข้าราชการครู การปรับปรุงระบบการ รับรองวุฒิและการพัฒนาข้าราชการครูที่ไม่มีวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการครู , 2531 : 13) ได้สรุปผลการสัมมนาตั้งที่ (1) การบรรจุ บุคคลเข้ารับราชการครู ควรจะรับเฉพาะผู้ที่มีวุฒิตูเท่านั้น (2) หากจำเป็น ที่ต้องรับบุคคลที่ไม่มีวุฒิตูทางครู ควรจัดให้บุคคลเหล่านี้ได้มีกาการศึกษา หรือฝึก

อบรมวิชาชั้นครูไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยวิชา (3) การจัดให้ข้าราชการครูที่
 บรรลุจากผู้ไม่มีวุฒิทางครูเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชั้นครูนั้น ควรดำเนินการ
 ร่วมกันระหว่างสถาบันผลิตครู และกรมเจ้าสังกัด (4) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
 ให้ข้าราชการครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูเข้ารับการฝึกอบรมด้วย ข้าราชการครูที่มี
 วุฒิทางครูควรมีการทดสอบความรู้ หรือประเมินตามช่วงระยะเวลา 5, 10, 15
 ปี ควรมีการฝึกอบรมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเป็นระยะไปโดยสม่ำเสมอ การ
 เลื่อนและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งครูให้เป็นตำแหน่งอาจารย์นั้น ขอให้เลื่อนได้
 เฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาขึ้นไปเท่านั้น

การที่มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพแตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากการ
 ผลิตครูในปัจจุบันมีหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ วิทยาลัยครู
 วิทยาลัยนวัตศึกษา วิทยาลัยช่างศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ และ สถาบันเทคโนโลยี
 ราชมนฑล ส่วนทางทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคณะศึกษาศาสตร์ หรือ คณะครุศาสตร์
 ดำเนินการผลิตครู เข้าสู่โรงเรียนประถมศึกษา และมีธยมศึกษา จากการศึกษา
 สถาบันการผลิตครูมีมากมายหลายสถาบัน ส้อมแตกต่างกันในเรื่องระบบ รูปแบบ
 วิธีการและข้อจำกัดต่าง ๆ ทำให้กระบวนการผลิตครูไม่ได้มาตรฐานตามที่คาดหวัง
 ผลผลิตที่ได้ก็ส้อมแตกต่างกัน (พลสิทธิ์ โพนศรีทอง , 2532 : 44 - 45)

จากสภาพและปัญหาข้างกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของครู
 นั้นจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์การเรี้นของนักเรียน และมีผลต่อ
 ความศรัทธาของผู้ปกครองนักเรียนด้วย หากครูสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน
 วิชาชั้นครูได้อย่างดีเยี่ยม เชื่อว่าจะสร้างความศรัทธาให้กับสังคมได้ และเป็น
 ความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจในพฤติกรรมของครู เพื่อ
 การทำนาชพฤติกรรมในอนาคต การชี้แนะและการควบคุมพฤติกรรมของครูให้เป็น
 ไปตามกัณึ่งประสงค์ของโรงเรียนและสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม
 ของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชั้นครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน
 ในเขตการศึกษา 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณและด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 จำแนกตามสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของครูทั้ง 3 ด้านตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 จำแนกตามสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 3 ด้าน คือด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2
4. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพครู ตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยโดยยึดหลักการแห่งความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมของครูทั้ง 3 ด้านตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 จำแนกตามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา

แตกต่างกัน

3. มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีทิศทางเป็นบวก

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 และพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูนั้น ศึกษาจากคุณลักษณะดังต่อไปนี้ หมวดที่ 1 รอบรู้ สอนดี มีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ ด้านรอบรู้และความสามารถในการวิชาชีพครู ด้านสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านรอบรู้สถานการณ์บ้านเมืองและความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ หมวดที่ 2 มีคุณธรรม จรรยาบรรณ มีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ มีความเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน มีความประหยัด มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต หมวดที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนา มีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ การพัฒนาตนเอง การพัฒนาชุมชน

2. กลุ่มตัวอย่างและตัวแปร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน ส่วนสังกัดกรมอาชีวศึกษา ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 14,582 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,018 คน เป็นครูผู้สอน 823 คน และผู้บริหารโรงเรียน 195 คน

ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งวิเคราะห์ตามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง หลักการที่คุรุสภากำหนดไว้ เป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู มีประเด็นที่สำคัญคือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา
2. พฤติกรรมหมายถึงการกระทำหรือการปฏิบัติตนของครูต่อวิชาชีพ
3. ครู หมายถึง ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนหรือวิทยาลัย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 2
4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ วิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 2
5. เขตการศึกษา 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่ตั้งอยู่ใน จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล
6. การผลิตครู หมายถึง กระบวนการในสถาบันการผลิตครู การ คัดเลือกนักศึกษา หลักสูตรการผลิตครู และอาจารย์ผู้สอน
7. การใช้ครู หมายถึง กระบวนการในสถาบันผู้ใช้ครู การคัด เลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาและการบำรุงรักษา

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ มีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลให้ครู นำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาเป็น แนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียน พัฒนาศักยภาพของตนเอง ในด้านทักษะบุคคล การเข้าใจพฤติกรรม การทำนายพฤติกรรม การชี้แนะ และ การควบคุมพฤติกรรม

3. เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู การใช้ครู นำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และการวางนโยบาย การผลิต การใช้ครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. เป็นแนวทางให้องค์กรครู หรือ สถาบันวิชาชีพครู นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงมากขึ้น

5. นำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยต่อไป

6. นำผลการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาครู การอบรมครู การจัดสวัสดิการให้แก่ครู เป็นต้น